

DIALECTBIJDRAGE DECEMBER 2008

Regelmoatig presentere vieër os “Bie Wieze Van Sjpreëke”, in de Trompetter. Vier nuëdige jieëdere oet om hie aan deel te numme. Doer ´n sjtukske te sjrieve en noa onge sjtong e-mail adres te sjikke, of om ´ns langs te komme op een van os oavende; de 2^e moandig van de moand om 20.00 oer Schoolstraat 4 in Broenssem.

Doeë blaar

Ee gans kling zuchsijke
Va d'r wink
Dwarrelt hei en doa
Ee bleëdje
Durch d'r grieze neëvel
Noa gen eëd
En kumt óngehoeëd
Op 't broengelig blad
Van dat al doeëd loof neer
Jan Halmans

Adventstied

Op d'r veerde zondig vuur krismes wurd gevierd,
Sjtart de Adventstied zoeë is os altied gelierd
´n nuuj kirkelijk joar sjeet dan op ´t punt van beginne
´n tied van bezinning, ooch dat mot waal ins kinne

´t woeërd Advent kumt aaf van “Adventus” oet de latiense taal,
Mer wat betekent deë advent noe precies, weten v´r dat allemoal waal?
Dat wurd hie noeë vuur jieëdere oetgelag,
Dan is ooch dat tenminste ins ´n kiër gezag!

“Adventus” betekent “komme” in ozze eëge taal,
Mer alleen dat te weten is toch waal hieël erg kaal!
Dat dit ´n verwiezing is noa ´t miensjweëre van ´s Levenhieër op eërd,
Is om te weten toch al weer van veuël groëtere weërd!

Precies gesjtilt verwiest ´t noa de komst van ziene zoeën Jezus Christus,
Deë, zoeë es v´r zouwe motte weten, wurd geboare mit de Krismes.
Juus op dit fieës is de Adventstied de vuurbode,
Mer ´t is ooch een tied van boette en inkieër, dink ooch os aan ozze geboden!

D´r Adventskrans is ´t meest bekinde Adventssymbool vuur os,
Dat is inne krans deë liet dich in die tied ooch absoluut neet los!
Woeërom is deë Adventskrans bedach, is doa uëver noagedach?
Dat wurd noë dan ooch meteen hië mer oetgelag!

Deë krans is gemak van dennetek en die blieven ummer greun,
Heët dat noch ´n betekenis of is dat egelik hieël geweun?
Geweun is ´t neet, want ´t is ´n verwiezing noa het ieëwige leëve,
Mer kint os ooch genug vruid in de Adventstied geëve

De 4 keërskes weëre op de veer zondige achtereevolges aagemak,
Ooch dit is neet zoeë mer get, mer ´n symbool dat os altied waal weer rak!
`t sjteet vuur hoap en es ´n teke vuur de korter bie kommende krismes,
Dat in de Duusternis veuël mieë leech gieëf doeër de geboorte va Jezus Christus.

Zoeë, noe is de achtergrondj van Advent bie uch allemoal bekint,
´t is dus mieë dan alleen mer aftille tot de Krismes begint!
Es v´r dit soort periodes ins get mieë weërd mit zouwe geëve,
Goof ooch dat weer ´n sjtukske mieë voldoening in ´t leëve!
Ron Logister.

In d'r sjnei.

Ich góng doezend kilometer rieje,
um in de berge kou te lieje,
dan mot d'r toch ing sjtieëk loszitte,
want ich hool neet zoeë van sjnei,
en neet van al dat witte,
bis mien sjwoager Hub ins vroeg,
of ich in ´n vakans get zoog.

v´r makde ós vuur de rees gereed,
ós hundje houwe v´r oetbesjteed,
en mit ´n depe zuch,
sjloot ich de duur achter mien ruk,
ich hób nog noeets zoeë wied gereie,
um te skieje of te sjleie,
mar Hub hou ech neet uëverdrieve,
dat mós ´te ieësj ins zelf beleëve,

V´r lepe jieëkere daag op lange latte,
durch d'r sjnei, wie witte watte,
de zon hat jieëkere daag gesjieëne,
en ich hou ging las van winkertieëne,
ich roan uch allemoal óch aa,
om doa zelf ins hin te goa,
want in d'r gaad in dit seizoen,
hób ´ste zoeë wie zoeë nog nieks te doeë.

en ´t nieëgste joar, in gouwe tieje,
goa ich deë aafsjtand nog ins rieje
mar ´t ligkt aan de buësj van ´t Fien
of ich wer mit moag goan mesjien.

Thei Janssen †

Neet al is good dat blinkt

In ´t leëve is noe eemoal
Neet al good dat blinkt.
Inne eëzel is degene,
Deë noch ummer ´t teëgeuëvergesjtilde dinkt!

Ron Logister.

Oet derzelfde drek

Ich zoog lits ene blauwe miensj
Nee deë man woar neet bezoape
Mer es kleen kindj
Oet 'n blauw ei gekroape

En ooch ene gans greune miensj
En 't woar gene hoale beer
Mer heë woar es babietje gebrach
Doeër ene ooievaar mit greune veer

.....

Slevehieër hat os gemak
Oet eërd en leem en sjliek
Woeërom make vier dan zon versjil?
Zunt toch nui van derzelfde drek!
Wiel Roeselers

Sjert....

D'r winkter i Limburg, wie 't vreuger woar, sjnei en ies, dieng vootsjtappe klónke
piepend in de iezige lóch, sjtoalblauw en kaod wie sjtoal woar d'r hieëmel.
Sjnertwinkters zunt 't hütседаags
Mar...houwe v'r nog mar 'ns inne échte sjnertwinkter.
Ich zit dit sjtukske te sjrieve op d'r veerde december ,óngewiel de boeteduur oape
sjteet ,d'r termometer 15 grade aawiest en
aaf en touw 'n waterig zónneke sjient.
Vreugjoar...? ne huër, 't is hetje winkter, Anno Domine tweeëdoezendzes.
Ich grangde noa inne echte sjnertwinkter.
Ich bedoel dus inne winkter woeë-i ing kumpke sjnert ing kumpke good weëd is.
Woeë-i ing kumpke sjnert aaveuld wie ing werme sjal van sjoapsvel oet de Himalaja.
Woeëvan 'ste óntdoois en woeëvan de vingere van inge moezikant opnui wer soepel
uëver de toetse, knöpkes of ventiele glietsje.
Mar... ginne winkter, dus óch ging sjnert..!
In jieëker geval gee sjmiltende, leëvesreddende sjnert, want 't besjteet hütседаags
ging gevoar mieë um te bevreze,dus de leëvesreddende funksie van inne kómp
sjnert is verlore gegange.
Wat is hei 't gevolg van...?
Da'ste 't ganse joardurch sjnert kins eëte...!
Zoe-wie boerekuël en sjprütjes, die hóbbe hun seizoen verlore, hun recht op zoeëmer
en winkter versjild.
Woeëmit geet de jónkheed hütседаags in d'r winkter de kou te lief, wen 't teminste
kaod is?
Mit ieskouwe cocacola oet ing bliksjke..!
Wat doon v'r in de zoeëmer, wen 't teminste werm is..?
V'r gunt skië in Snowworld woeë 't konstant min zieëve grade is.
Mar doa kin'ste ginne sjnert gelle, waal friete en ies.

Egelig verkiere v'r zoeëmer en winkter in ing dudelige sjnertstuasie woeëin joamer genóg ging sjnert aawieëzig is.

't Geet noe hieël hel óp Krismes en Nuijoar aa.

Hoapelich is de welt dan wit en vrüst 't boete genou zoeë hel es wie op de uëverdekte skibaan en...sjteet d'r sjnert op d'r dusj.

't Nuije joar moag van mich beginne as ing ech sjnertjoar, in de letterlige zin van 't woad .

Vuur 't uëverige wunsj ich jieëkerinne inne sjoeëne Krismes en ing joar van vree,woeë-i de wermte vuurnamelich van binne-oet kumt.

Thei Janssen †

Sjnieë

Wie witte ploetze vilt 't oet gen loch

Vrouw Holle kriet van heur werk geen genog

Wie sjtubsoeker hecht 't zich aan sjtroek en boom

Op ins is 't zoeëveuël wie 'n dieke loag room

De kinjer die vruije zich, boewe forte make kreeg

Of kneë 't wie der bekker ziene deeg

Dan opins versjient de zon om der hook

En zakt de sjpas in ee wie ene sjlagroomkook

Wiel Roeselers

Skië

Woeëróm zou ich goan skië,

Woeëróm zou ich noa de berge goan ?

Ich kin toch óch i Broenssem,
op de lange latte sjtoan.

Ich höb de berge ins geteld,
die vier i Broenssem höbbe.

Zes sjtuk sjtoan hie vermeld;
de Boeberg, de Haansberg
en de Hokkeleberg.

De Muzeberg, de Langeberg
en óch nog de Doeveberg.

Woeëróm dus wied goan rieje...

wens'te i Broenssem óch kins skië.

Thei Janssen †

De moan

Wie ing loak in de duustere lóch

woeë 'durch 't lich van d'r hieëmel sjient

Zoeë sjteet de moan doaboave

es ing lichpunt in 't duuster

De sjtroatlampe zint allenui oet

mar de moan sjient es ing kloar bake

en óch midde in de nach

blief 't moanlich ózze weëg bewake

Soms velt 't lich mar eëve
durch 't grieze wólkedek
is dat ing teke van leëve,
van doa boave waal mesjien ?

Thei Janssen †

Krisnach

Loat os d'r vree veule dees nach
D'r vree va eevoud en oane kaal
Want ozze weëg lupt gans onverwach
Noa inne erme sjtaal

Loat os sjtil zieë in dees nach
En zjwiegend loestere
En wie ummer onverwach
Zich i eure leefde mage koestere
Jan Halmans

De zin van Krismes

Ins per joar is 't zoeëwiet,
Dan is 't weer de kristied.
Zuus-te de luuj weer wie gekke gelle,
En allerlei duur dinger besjtille!
Ze dinke dat ze alleen mér recht kinne doeën aan dit fieës,
Es 't cadeau en 't eëte duur is van pries.

De echte boodsjap wurd oet 't oog verloare,
En dat is noch ummer dat 't kriskindj is geboare!
Gans einfach in inne sjtal en oane duur dinger,
Dus houd wat dat betruf aan der pols inne vinger!

Dink ins noa uëver dat kriskindj dat os de vrede kumt bringe,
En woeë vuur vieër krisleedjes kinne zinge.
Dat de rus oppe welt wilt beware,
En os besjermt vuur alle gevoare!

Dus truuk noa de basis is 't devies,
Went krismes is neet bedoelt om vuur jieëdere pries.
Anger luuj mit cadeautjes of eëte af te troeve,
En ze op die maneer te sjeete onger de doeve!

'n Cadeautje huërt d'r natuurlijk waal bie,
Mér dink dizze krismes ooch inne kieër,
Dat de boodsjap van krismes
besjteet oeët hiel veuël mieër!

Ron Logister.

'n Leegske

De boet verseerd mit dennegreun
Uëveral klatergood en werme kluëre
De oape haard wurdt opgesjtoak
Went dat past zoe bie 't krisgebuëre

Mit de krismis brent ooch ´n keërske
Brent ´n leegske och zoeë werm
Mer went nieks in dien hertje brent
Bis-te es miensje egelik mer erm
Wiel Roeselers

Ege bild

Der krisboom sjteet
Wie jieëder joar
Vol geduujd mit lampe
Sjlingere en ingelehoar
Der neëve oppe vloer
Ligk wie gedrapeërd
In glanspepier mit sjtrik
´n Pop, inne bal, ´n sjokkelpeërd
Boete ´t resultaat van ee gevech
Weë verlich zien boet ´t mieës
En onger ´t boodsjappe slepe
Dinkst-e "Is dat ´t Krisfieës?"
Ich kom de kamer in
Sjtoan es vreëme in mien boet
Zieën al deë krismes-prul
Kiek mich mien oge oet
Ich kiek dan in inne zilvere bol
En veul dan hieël vlot
Dat dat ´t groeëte geheim is
Dat ooch mit krismes mot
´ns Kieke noa dichzelf
´ns Kieke noa dien ege bild
Ooch went dich deë aa blik
Egelik neet gevild
Wiel Roeselers

Nuijoar

Ee nuijoar kinst-te beginne
Mit de sjunste kleier aa
Dat is waalrichtig gemuutlig
Mar doa hast te zoeë wenig aa

Ee nuijoar kinst-te beginne
Mit ing groeëte tuut mit geld
Mar dat hat wieëning weëd
Es ginne va dich hélt

Ee nuijoar kinst-te beginne
Mit ee sjoeën gleëske wien
Mar es ´t leeg is, wat dan nog?
D'r zal waal get beëters zieë

Ee nuijoar kinst-te beginne
Mit ee gans sjoeën gedich
Mer ´t betste is nog ummer

Ee begin mit ee vroeë gezich
Jan Halmans

Heemkunde ver. Bron v. Brunsham: Schubertstraat 6 6444 BB Brunssum
(secretaris@heemkundebrunssum.nl)
Dialectgroep: Folkloriada 15 6441 DW Brunssum (w.roesellers@hetnet.nl)
Website : www.heemkundebrumssum.nl